

Styrelseärende

Diarienummer NVAAB 2020/119-4

Styrelsen för Nacka vatten och avfall AB

Uppföljning internkontrollplan T3 2021

Förslag till beslut

Styrelsen föreslås besluta att:

- godkänna uppföljningen av internkontrollplanen för tertial 3 2021

Sammanfattning

Den interna kontrollens syfte är att bolagets ansvarsfördelning utformas så att sambandet mellan mål och resurser framgår på ett tydligt sätt. Syftet med internkontrollen är även att verksamhetsplaneringen integreras i arbetet med mål, budget och redovisning.

Internkontrollplanen baseras på en bedömning av risk och sannolikhet för olika områden i verksamheten, där den sammanvägda bilden utgör grunden för den föreslagna internkontrollplanen enligt COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission).

Mats Rostö
Verkställande direktör

Fredrik Kristoffersen
Ekonomichef

Bakgrund

Internkontrollarbetet har som utgångspunkt en strukturerad modell enligt COSO för att tydligare säkra och stödja verksamhetsuppföljningen, att lagar och regler följs samt att en tillförlitlig redovisning och rapportering genomförs. I analysarbetet lyfts möjliga risker för att omgående komma till rätta med fel och brister som har uppmärksammats utifrån oavsiktliga och felaktiga tillvägagångssätt. Arbetet bidrar också till att minimera skador på förtroendekapitalet. Underlaget ligger även till grund för att stödja ledningen i måluppfyllnad och uppföljningsansvar samt att öka effektiviteten i processer och revision. Förutom detta så minskas risken för fel i rapportering och att ineffektivitet uppstår. Vidare så ska arbetet skydda politiker och personal från oberättigade misstankar.

Styrelsen i Nacka vatten och avfall har utifrån bolagets arbete valt ut fem potentiella risker, som anses vara av stor vikt att följa. De tänkbara risker som finns inom processerna Avfall, Projekt, Ledning och Inköp presenteras nedan. Till varje risk finns ett antal kontrollmoment kopplade med syfte att kontrollera om den befarade risken inträffat.

Ärendet

Internkontrollplanen definierar utifrån riskanalyser vad som ska åtgärdas och vilka rutiner, processer, system eller moment som ska följas upp och kontrolleras så att riskerna i respektive område minimeras. Riskanalysen visar även hur och när kontrollerna ska ske samt vem som är ansvarig. Samtliga risker som styrelsen identifierade inför 2021 följs upp tertialvis, de fyra processerna Avfall, Projekt, Ledning och Inköp ingår i dessa.

Kontrollmomenten inom Avfallsprocessen visar på mindre avvikelser. Bygglov är förlängt för kretsloppscentralen i Boo och en ny plats är föreslagen men ej beslutad av KSAU. Plan för avveckling är ej framtagen och kommer sannolikt påbörjas under 2022.

Kontrollmomenten inom processen Projekt har mindre avvikelser. Nya resurser i form av projektsamordnare och projektcontroller är på plats, kontrollerna i projekten och uppföljningen har generellt ökat med väsentligt bättre kvalitet än tidigare. Dock kvarstår mindre avvikelser för året som helhet, främst som rör korrekt start och avslut av projekt.

Processen Ledning består av flera kontrollmoment. Uppföljningen rörande de planerade effektiviseringarna har löpt på och verksamheten har gjort effektiviseringar och omprioriteringar under året för att nå de uppsatta målen. Arbetet med införandet av LIS fortlöper. LIS har ett starkt beroende av att bolaget har kontroll, rådighet och mandat över sin IT-infrastruktur, därför har upphandlingen av ny systemdriftleverantör varit en förutsättning för att kunna implementera ett komplett LIS.

I säkerhetsskyddsplanen finns åtgärder definierade som bolaget behöver åtgärda för att uppfylla Säkerhetsskyddslagens ansvar för den som bedriver säkerhetskänslig verksamhet.

Under 2021 har bolaget fokuserat på att ta fram Informationsklassningsmodell, hanteringsregler för sekretessbelagdinformation, sekretessavtal och utvecklat inköpsprocessen för att hantera upphandlingar som inkluderar sekretess eller säkerhetsskyddsklassificerad information i upphandlingen eller i uppdraget.

Processen Inköp har utvecklats och rutiner har implementerats i verksamheten. Avstämningar har gjorts löpande och avtalstroheten ligger på en relativt hög nivå. Arbetet med att minska inköp utanför avtal kommer löpande fortsätta, likaså arbetet med att minska leverantörsbasen och få en ökad volym på färre leverantörer. Det är huvudsakligen mindre inköp som inte sker strukturerat. Större upphandlingar och entreprenader har en väl fungerande rutin och process som följs.

Ärendets beredning

Fredrik Kristoffersen, Ekonomichef, har i samråd med bolagets ledningsgrupp berett ärendet.

Bilaga: Uppföljning internkontroll tertial 3 2021

**Internkontrollrapport
Nacka vatten och avfall AB
Tertial 3 2021**

**NACKA
VATTEN
AVFALL**

Innehållsförteckning

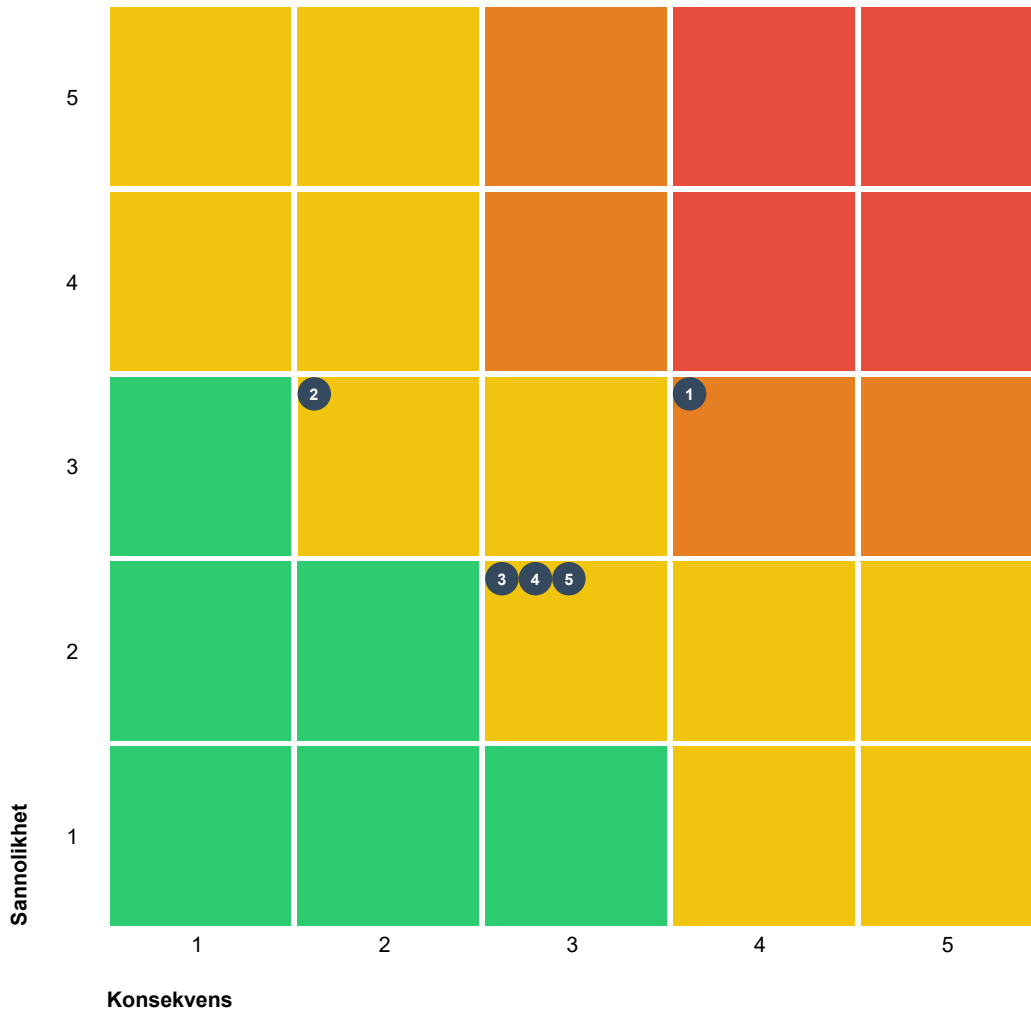
1	Riskbedömning	4
2	Uppföljning.....	6
2.1	Avfall	6
	<i>Risk: Försämrade leverans, miljöpåverkan och kvalitet till kunderna om KLC Boo behöver stänga utan att ny etablering finns</i>	<i>6</i>
2.2	Projekt.....	8
	<i>Risk: Projektstyrning Stadsbyggnad</i>	<i>8</i>
2.3	Ledning.....	9
	<i>Risk: Att planerade effektiviseringar inte följs upp och inte blir genomförda</i>	<i>9</i>
	<i>Risk: Inte har ett strukturerat säkerhetsarbete</i>	<i>10</i>
2.4	Inköp	12
	<i>Risk: Brister i inköp och upphandlingar</i>	<i>12</i>

Övergripande nulägesanalys

Övergripande område	Riskområde
KONTROLLMILJÖ	 Integritet och etiska värderingar
	 Kompetens
	 Ledningsfilosofi & stil
	 Organisationsstruktur
	 Ansvar & befogenhet
	 Personalpolicys & rutiner
RISKBEDÖMNING	 Verksamhetsövergripande mål
	 Process och aktivitetsmål
	 Risker
	 Hantering av förändring
KONTROLLAKTIVITETER	 Utformning och funktionalitet
INFORMATION & KOMMUNIKATION	 Information
	 Kommunikation
ÖVERVAKNING & UPPFÖLJNING	 Löpande övervakning
	 Särskilda utvärderingar
	 Rapportering av brister

1 Riskbedömning

Riskbedömning innebär att sannolikhet och konsekvens värderas. Värderingen sker genom att ange ett värde mellan 1-5 för både sannolikhet och konsekvens. Baserat på det räknas ett riskvärde ut och risken placeras i riskmatrisen.

1 Åtgärdas snarast 4 Åtgärdas vid tillfälle Totalt: 5

Åtgärdas omedelbart
Åtgärdas snarast
Åtgärdas vid tillfälle
Ingen åtgärd för tillfället

	Sannolikhet	Konsekvens
5	MYCKET HÖG SANNOLIKHET - Kan inträffa flera gånger per år	KATASTROFAL - Mycket stor påverkan för verksamheten, människor, miljö och/eller trovärdighet
4	HÖG SANNOLIKHET - Kan inträffa under året	ALLVARLIG - Stor påverkan för verksamheten, människor, miljö och/eller trovärdighet
3	MÄTTLIG SANNOLIKHET - Kan inträffa inom 2-5 år	BETYDANDE - Påverkan för verksamheten, människor, miljö och/eller trovärdighet
2	LÅG SANNOLIKHET - Kan inträffa inom 5-10 år	MÄTTLIG - Liten betydelse för verksamheten, människor, miljö och/eller trovärdighet
1	MYCKET LÅG SANNOLIKHET - Inträffar troligen inte inom 10 år	FÖRSUMBAR - Saknar betydelse för verksamheten, människor, miljö och/eller trovärdighet

NACKA VATTEN AVFALL

Process		Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Hantera risk?
Avfall	1	 Försämrade leverans, miljöpåverkan och kvalitet till kunderna om KLC Boo behöver stänga utan att ny etablering finns	3. Måttlig sannolikhet	4. Allvarig	Hantera
		Riskhantering idag? Måttligt effektiva åtgärder på plats			
Projekt	2	 Projektstyrning Stadsbyggnad	3. Måttlig sannolikhet	2. Måttlig	Hantera
		Riskhantering idag? Måttligt effektiva åtgärder på plats			
Ledning	3	 Att planerade effektiviseringar inte följs upp och inte blir genomförda	2. Låg sannolikhet	3. Betydande	Hantera
		Riskhantering idag? Mycket effektiva åtgärder på plats			
	4	 Inte har ett strukturerat säkerhetsarbete	2. Låg sannolikhet	3. Betydande	Hantera
		Riskhantering idag? Måttligt effektiva åtgärder på plats			
Inköp	5	 Brister i inköp och upphandlingar	2. Låg sannolikhet	3. Betydande	Hantera
		Riskhantering idag? Måttligt effektiva åtgärder på plats			

2 Uppföljning

2.1 Avfall

Risk: Försämrade leverans, miljöpåverkan och kvalitet till kunderna om KLC Boo behöver stänga utan att ny etablering finns

Riskvärde

12

Vad kan gå fel?

Avfall tas inte omhand eller större miljöpåverkan och kostnader för att ta hand om avfallet.

Kontrollmoment	Status
<p>Beslut fattas om ev. ny plats</p> <p><i>Vad ska kontrolleras?</i> Att beslut fattas i frågan</p> <p><i>Hur ska kontrollen genomföras?</i> Säkerställa beslut</p> <p><i>Vem kontrollerar (roll)?</i> Avdelningschef</p> <p><i>Kontrollfrekvens?</i> Tertial</p> <p><i>Hur dokumenteras kontrollen?</i> Beslutsdokument SLG, Styrelsen</p> <p>Resultat av kontroll Plats ej beslutad av KSAU</p>	<p>◆ Mindre avvikelser</p>
<p>Plan tas fram för avveckling och utveckling</p> <p><i>Vad ska kontrolleras?</i> Att en plan tas fram och genomförs</p> <p><i>Hur ska kontrollen genomföras?</i> Dokumentation som beslutas</p> <p><i>Vem kontrollerar (roll)?</i> Avdelningschef</p> <p><i>Kontrollfrekvens?</i> Tertial</p> <p><i>Hur dokumenteras kontrollen?</i> Beslutsdokument</p> <p>Resultat av kontroll Plan för avveckling ej aktuell då bygglovet förlängts</p>	<p>◆ Mindre avvikelser</p>

NACKA VATTEN AVFALL

Medel för investering säkras

 Inga avvikelser

Vad ska kontrolleras?

Finansiering

Hur ska kontrollen genomföras?

Säkerställa budgetarbetet

Vem kontrollerar (roll)?

Avdelningschef

Kontrollfrekvens?

Tertial

Hur dokumenteras kontrollen?

Beslutsunderlag som styrelsen / koncernen kan ta ställning till

Resultat av kontroll

Nytt projekt med projektmedel framtaget

2.2 Projekt

Risk: Projektstyrning Stadsbyggnad

Riskvärde

■ 6

Vad kan gå fel?

Implementering av nya arbetssätt i projektstyrningen, samt det tekniska stödet finns inte på plats. Projekten blir lidande i tid, kvalitet eller pengar.

Kontrollmoment	Status
<p>Projektstyrning i stadsbyggnadsprojekt</p> <p><i>Vad ska kontrolleras?</i> Att XLPM tillämpas i projekten via tollgate-beslut, löpande ekonomiuppföljning/rapportering, avvikelserapportering mm.</p> <p><i>Hur ska kontrollen genomföras?</i> Rapportering i årsbokslut, löpande per projekt vid projektavslut.</p> <p><i>Vem kontrollerar (roll)?</i> Projektprocessansvarig</p> <p><i>Kontrollfrekvens?</i> Minst en gång/år</p> <p><i>Hur dokumenteras kontrollen?</i> Via granskningsdokument som lagras i gemensamma e-utrymmen.</p> <p>Resultat av kontroll</p> <p>Med nya resurser på plats (projektsamordnare och projektcontroller) har kontrollerna i projekten och uppföljningen generellt ökat med väsentligt bättre kvalitet än tidigare. Dock kvarstår mindre avvikelser för året som helhet, främst som rör korrekt start av projekt och avslut inkl. ekonomisk aktivering.</p>	<p>◆ Mindre avvikelser</p>

Åtgärd	Startdatum	Slutdatum	Status
Tydliggör bryttider för läges/statusrapportering i projektverktyget i god tid (sammanfaller med månads/tertiärbryt).	2020-05-12	2021-04-30	✓ Avslutad
Säkerställ att projektledarna använder mallarna enligt XLPM och förstår vikten av detta. (ex. via Projektprocessforumet och i dialog mellan sponsor och projektledare)	2020-05-12	2021-10-31	✓ Avslutad
Åtgärda resursbrist genom upphandling av konsult/projektcontroller	2021-04-26	2021-06-30	✓ Avslutad
Åtgärda resursbrist genom rekrytering (projektsamordnare)	2021-03-01	2021-09-30	✓ Avslutad
Åtgärda resursbrist genom rekrytering (projektledare).	2021-08-26	2021-12-31	✓ Avslutad

2.3 Ledning

Risk: Att planerade effektiviseringar inte följs upp och inte blir genomförda

Riskvärde

■ 6

Vad kan gå fel?

Planerade effektiviseringar uteblir och kostnaderna minskar inte i planerad utsträckning.

Kontrollmoment	Status
<p>Månadsuppföljning</p> <p><i>Vad ska kontrolleras?</i> Utfall mot justerad budget följs upp på SLG varje månad.</p> <p><i>Hur ska kontrollen genomföras?</i> Utfall mot justerad budget följs upp i månadsrapporten och redovisas i tertialrapporten.</p> <p><i>Vem kontrollerar (roll)?</i> Ekonomichef</p> <p><i>Kontrollfrekvens?</i> Tertial</p> <p><i>Hur dokumenteras kontrollen?</i> Månadsrapport</p> <p>Resultat av kontroll Månadsuppföljningen sker återkommande. Rapportering sker systematiskt i verksamhetsuppföljningssystemet, ett arbete med att tydliggöra rapporteringen och verksamhetsstyrningen har påbörjats för att driftsättas under 2022. Ett arbete med återkoppling till verksamheten för att på sikt få bättre rapportering pågår. Nytt system för analys och planering av de ekonomiska delarna har driftsatts och utbildningar har genomfört under hösten 2021.</p>	<p>● Inga avvikelser</p>
<p>Effektiviseringar</p> <p><i>Vad ska kontrolleras?</i> Beslutade effektiviseringar följs</p> <p><i>Hur ska kontrollen genomföras?</i> Minskade kostnader följs upp mot budget. Ökade intäkter följs upp mot budget. Ökad effektivitet i verksamheten följs upp genom tidsskrivning.</p> <p><i>Vem kontrollerar (roll)?</i> Ekonomichef</p> <p><i>Kontrollfrekvens?</i> Tertial</p> <p><i>Hur dokumenteras kontrollen?</i> Separat effektiviseringsdokument / tertialrapport</p> <p>Resultat av kontroll Planerade effektiviseringar följs och månatligen följs budgeten upp för att säkerställa att ekonomin går enligt plan. Ett arbete med att skapa mer struktur i olika processer pågår inför 2022. Målsättningen är att i större utsträckning ta fram, följa upp och mäta effektmål av de genomförda aktiviteterna i hela bolaget.</p>	<p>● Inga avvikelser</p>

Risk: Inte har ett strukturerat säkerhetsarbete

Riskvärde

■ 6

Vad kan gå fel?

Vi brister i skyddet för fysiska anläggningar, personal, information och informationssystem.

Kontrollmoment	Status
<p>LIS enligt ISO27000 infört</p> <p>Vad ska kontrolleras? Att implementerat LIS följer ISO 27000</p> <p>Hur ska kontrollen genomföras? Att samtlig personal har fullgod kompetens inom relevant område. Utbildning / test.</p> <p>Vem kontrollerar (roll)? Informationssäkerhetsansvarig</p> <p>Kontrollfrekvens? Årsvi</p> <p>Hur dokumenteras kontrollen? Kontrolldokument upprättas</p> <p>Resultat av kontroll Under 2021 har bolaget fokuserat på att ta fram Informationsklassningsmodell, hanteringsregler för sekretessbelagd information, sekretessavtal och utvecklat inköpsprocessen för att hantera upphandlingar som inkluderar sekretess eller säkerhetsskyddsklassificerad information i upphandlingen eller i uppdraget. LIS har ett starkt beroende av att bolaget har kontroll, rådighet och mandat över sin IT-infrastruktur, därför har upphandlingen av ny systemdriftleverantör varit en förutsättning för att kunna implementera ett komplett LIS. En stor del av arbetet med LIS kommer att utvecklas under 2022 - 2023.</p>	
<p>Säkerhetsskyddsanalys genomförs</p> <p>Vad ska kontrolleras? I vilken utsträckning följer NVOA säkerhetsskyddslagen.</p> <p>Hur ska kontrollen genomföras? Säkerhetsskyddsplan tas fram och brister åtgärdas.</p> <p>Vem kontrollerar (roll)? Säkerhetsskyddschefen</p> <p>Kontrollfrekvens? Tertial</p> <p>Hur dokumenteras kontrollen? Säkerhetsskyddsplanen</p> <p>Resultat av kontroll Säkerhetsskyddsanalysen är genomförd och godkändes september 2020. Säkerhetsskyddsanalysen kommer att under 2022 uppdateras utifrån nya förutsättningar.</p>	

**NACKA
VATTEN
AVFALL**

Kontrollmoment	Status
<p>Att åtgärder i säkerhetsplanen genomförs</p> <p>Vad ska kontrolleras? <i>Att NVOA har ett fullgott skydd för personal, anläggningar och information.</i></p> <p>Hur ska kontrollen genomföras? <i>Säkerhetsskyddsplanen efterlevs</i></p> <p>Vem kontrollerar (roll)? <i>Säkerhetsskyddschef</i></p> <p>Kontrollfrekvens? <i>Tertial</i></p> <p>Hur dokumenteras kontrollen? <i>I framtagna mallar</i></p> <p>Resultat av kontroll</p> <p>De åtgärder som identifierats i säkerhetsskyddsplanen och prioriterats att genomföras under 2021 har till största del genomförts. Flytten av IT-drift har dock försenats något varav att kravet på kontroll och rådighet även förskjuts in till Q1 2022. På grund av restriktioner kopplat till pandemin har även säkerhetsprövning av befintlig personal fått skjutas på till 2022.</p>	<p> Mindre avvikelser</p>

2.4 Inköp

Risk: Brister i inköp och upphandlingar

Riskvärde

■ 6

Vad kan gå fel?

Varor och tjänster köps inte in inom upphandlade avtal, leverantörstrohet. Processerna vid inköp följs inte.

Kontrollmoment	Status
<p>Leverantörstrohet</p> <p><i>Vad ska kontrolleras?</i> Hur stor del av inköp sker mot avtalade leverantörer?</p> <p><i>Hur ska kontrollen genomföras?</i> Uppföljning av utfallet i Qlicksens tertialvis.</p> <p><i>Vem kontrollerar (roll)?</i> Inköpare</p> <p><i>Kontrollfrekvens?</i> Tertialvis</p> <p><i>Hur dokumenteras kontrollen?</i> Ögonblicksbilden skickas till respektive chef för analys av varför inköp skett utanför avtal.</p> <p>Resultat av kontroll</p> <p>Leverantörstroheten under 2021 ligger fortsatt på en hög nivå, på cirka 93 %. Ytterligare procent köps från avtalade leverantörer men där avtalen inte finns inlagda i systemet ännu. En kraftsamling har gjorts under hösten med att få in dessa avtal i systemet och arbetet kommer även fortgå under 2022. Antalet nyupplagda leverantörer under 2021 har minskat med 10% jämfört med föregående år. Arbetet med att minska leverantörsbasen och få en ökad volym på färre leverantörer kommer fortskrida även under 2022.</p>	●
<p>Följs tagna rutiner</p> <p><i>Vad ska kontrolleras?</i> Görs inköp och upphandlingar enligt gällande rutiner och mallar.</p> <p><i>Hur ska kontrollen genomföras?</i> Nya leverantörer kontrolleras mot avtal och dokumentation.</p> <p><i>Vem kontrollerar (roll)?</i> Inköpare</p> <p><i>Kontrollfrekvens?</i> Tertialvis</p> <p><i>Hur dokumenteras kontrollen?</i> Separat kontrolldokument</p> <p>Resultat av kontroll</p> <p>Rutiner och processer i den nya inköpsstrukturen har förankrats väl i bolaget, ett antal utbildnings-/informationstillfällen har genomförts under året och ett bra samarbete mellan inköpsfunktionen på Nacka kommun och NVOA har etablerats.</p>	●

NACKA VATTEN AVFALL

Åtgärd	Startdatum	Slutdatum	Status
Arbete med att inventera samtliga leverantörer och deras avtal pågår, för att säkerställa att de finns i avtalsdatabasen.	2020-05-08	2021-12-31	✓
Ett samarbete med Nacka kommuns inköpsenhet ska påbörjas. I paketet ingår att utbilda verksamheten i inköp och upphandling. Tydliggöra vilka mallar som ska användas och vilka rutiner som ska följas. Samt tydliggöra hur verksamheten tar reda på vilka avtal som ska användas. Samt att i möjligaste mån få in avtalen och beställningsförfarandet i inköpssystemet som finns.	2020-05-08	2021-12-31	✓
Följa uppläggning av nya leverantörer i ekonomisystemet och säkerställa att de är upphandlade.	2021-01-01	2021-12-31	✓